

Revista d'Igualada

Sumari:

Denunciem avui.. (editorial).—*Infants*, per Enric Ejarque, Sch. P.—*La partida de billar*, d'Alphonse Daudet, trad. per J. Planas.—*L'harmonia dels homes*, per Josep Massana.—*Oda minúscula a Igualada*, per Xavier Benguerel.—*La florida dels ametllers*, per Abel Ribelles.—*Hàbits saludables*, per Ramon Godó i Valls.—*D'endocrinisme*, per Francesc Pla i Llobet.—*Garba*.—*Gravat*, de Lluís Riba i Martí.

L'IMMILLORABLE
PAPER DE FUMAR

SMOKING
E' EL PREFERIT

REVISTA D'IGVALADA

Any I

Febrer de M.CM.XXX

Núm. 9

DENUNCIEM AVUI...

DENUNCIEM avui, amb tota sinceritat i amb tota valentia, un mal crònic que ja s'hauria d'acabar. Damunt la vida política de la nostra ciutat — com gairebé la de totes les ciutats rurals — hi pesa una excessiva, una funesta influència personal. Anys i més anys l'entusiasme popular, la folla passió de les lluites caciquils, ha saturat el nostre ambient ciutadà. I, malgrat tots els esforços, tots els blocs i totes les unions, sobre les runes d'un poder personal totjust enderrocat, ja n'ha sortit un altre de nou, més personal encara, més omnipotent, més irresponsable.

Es aquesta estranya continuïtat de petits dictadors, amb propòsits distints però amb els procediments mateixos, la que ens proposem de combatre avui des d'aquestes planes. Llosa fatal que anul·la o prova d'anul·lar constantment qualsevol intent de regeneració ciutadana.

Homes sense ideals — el reietó i els seus acòlits — mouen tots llurs actes sota l'instint d'un migrat egoïsme personal. Aquest és, exclusivament, el seu programa. I tot sovint, per a fer-se seu algun esperit feble o per a conquistar una ànima timorata, fan de generosos redemptors i sembla que reparin injustícies o que prodiguin alguna que altra mercè. Però l'únic propòsit que els guia és d'engruixir la legió dels seus partidaris: damunt l'esquena corbada dels agraiats, el petit reietó basteix el tron.

Un espectacle semblant només hauríem de tolerar-lo una vegada a l'any, en l'escena final d'un ball popular de la nostra Festa Major: quan els diables reclutats per les tavernes s'ajupen amatents i damunt seu hi triomfa la dona de Llucifer.

Ara que els aires de renovació i de democràcia sembla que ho envaeixin tot, seria l'hora oportuna de desfer aquell simulacre grotesc i impropï d'un país civilitzat.

Nosaltres, però, només veiem un remei contra aquella execrable malaltia. I és una plena consciència i una adequada realització dels deures i dels drets que la ciutadania imposa. Això comportaria, com a conseqüència natural, l'agrupament dels ciutadans a l'entorn d'unes idealitats determinades. Uns partits polítics amb programes concrets i amb organització ben definida, bastarien per a enderrocar, per sempre, qualsevol poder personal, per enlairat i per influent que sigui.

Es amb aquesta finalitat immediata, presidida per un ideal superior, que caldria orientar els esforços potencials de la nostra joventut. I és ella la que, amb una empena decisiva i — políticament parlant — amb oportunes puntades de peu, caldria que dissolgués d'un cop aquella oligarquia incivil, d'una diem-ne diablesa, passejant-se protectorament sobre l'esquena dels pobres diables ajupits.

I N F A N T S

PER ENRIC EJARQUE. SCH. P.

DES d'Itàlia ha estat sol·licitada, per Mussolini, la doctora Montessori per a donar un curs pedagògic internacional. No dubtem que això serà agradós de constatar a tots els qui segueixen d'aprop els nous corrents de la Pedagogia i s'hi interessin. Bèlgica, Alemanya, Holanda, Rússia, França, Txecoslovàquia, Suïssa, Dinamarca, Suècia, Noruega, Japó, Xina, Amèrica del Nord i Amèrica del Sud s'han subscrit al curs pedagògic, qual presidència honorària s'ha reservat el duce.

El fet és, veritablement, un nou triomf dels infants; triomf que no té altra penombra que la que li projecta el mateix iniciador amb les errades pagantzants que en matèria d'educació ha pretés justificar darrerament.

Llevat d'això, fa goig de constatar com les nacions més avançades treballen pel desenvolupament racional de les tendres intel·ligències i creuen com hi ha encara molt a aprendre (nosaltres tot just som al començ del que caldria aprendre, i més del que caldria practicar) en la difícil tasca de l'ensenyament dels petits. "El coneixement del nen, diu Meumann, sols el trobarem en la Pedagogia, i aquesta no pot ésser suplerta per cap Psicologia general".

Per això avui la bibliografia pedagògica és copiosíssima i abarca tots els matisos de l'activitat infantil. A més, és ben esperançador l'increment constant dels Instituts Pedagògics i dels Laboratoris de Psicologia. Solament Alemanya té ja 14 Instituts i altres tants laboratoris on un nombre considerable de docents estan realitzant constantment experiències sobre les energies i capacitats fisiològiques i espirituals dels seus alumnes.

L'escola, que havia estat molt temps el lloc de tortura dels infants, ha esdevingut ara el paranimf de les seves justes reivindicacions. No dubtem gens que els mestres, en general, han prodigat

tot temps estimació als seus deixebles; però aquesta estimació, mancada del coneixement pregon del noi, tenia només la força minsa del sentimentalisme i era sovint ofegada amb violències inexplicables, davant de fets que potser no implicaven cap responsabilitat punible. Però no és sols a l'escola on l'infant ha vist trepitjar els seus drets. Dins la mateixa llar, amb tot i els afalacs que hi troba, és jutjat mantes vegades amb desmesurada severitat, i no pas, certament, per malvolença sinó per la raó única del desconeixement que hom té del seu complex psicològic. Mentres tractem el noi només com un ser fisiològic — els primers anys de la seva existència — diríem que l'instint ens porta per camins de justícia. Quan en ell es deixondeix la racionalitat, amb floracions meravelloses d'espontaneïtat i senzillesa, menyscurem portar-lo de la mà, i il·luminar els seus primers passos, amb besllums del nostre intel·lecte, pels camins encara boirosos del seu raciocini. Es ja arribada l'hora que ha d'escomençar el mestratge de l'infant en la nova vida de l'esperit que va a iniciar, i precisament llavors comencen a ploure damunt d'ell les més injustes responsabilitats, les més arbitràries acusacions.

Volem subjectar els seus actes als mateixos cànons que deuen regular les nostres accions, o els tolerem només com a flaqueses de l'edat o rebequeries de caràcter, amb una evident manca de respecte a la seva incipient i indefensa personalitat.

Hem dit ja la paraula: respecte. Heus ací, al nostre entendre, el greuge més freqüent que inferim als nostres infants: la manca de respecte. El noi és el ser racional menys respectat, i no obstant se li deu el mateix sagrat respecte que a l'home. Mirem massa els infants com coses imperfectes i per tant, fàcilment menyspreables. Si alguna cosa valorem en ells és la formosura. Els estimem com a

obres d'art, per la impressió de bellesa que el seu conjunt harmònic, d'ànima innocent i cos efflorescent excita en la nostra ànima. D'ells no en podem treure, ara com ara, altra utilitat, i nosaltres egoistes àdhuc en això, els concedim la nostra admiració perquè satisfan els nostres apetits i inclinacions.

No parem prou esment en què el noi, ademés d'això, té altres valors reals, té unes facultats potser més actives que les nostres, té una força de voluntat tan viril com la nostra, i, posat en un ambient propici, produeix més activitat que nosaltres mateixos.

La manca de control en l'exercici de les seves facultats, el sentit de l'objectivitat tot just desvetllat en ell, i la poca flexibilitat de la seva atenció, tan rica, per altra banda, en intensitat, són l'explicació única i racional de molts actes que mereixen el blâme dels qui viuen aprop dels infants. Els diem dolents perquè ens son enutjosos i no es comporten com la nostra comoditat voldria. Fins dels seus defectes som nosaltres els culpables quasi sempre; són fruits dels constants mals exemples a què subjectem les seves potències verges, adalrades d'imitació.

No hi ha res més gran que la donació completa i constant que fa l'infant de si mateix a aquells que l'envolten. El gest del noi que es llança amb els braços oberts al sí de la mare, per deixar-se estretar entre besades, amb un abandó delitós de tots els seus sentits, és una mostra del lliurament constant que ell fa de tot el seu ésser, de totes les seves facultats al qui sap que l'estima i s'hi interessa. Per

això no hi ha paraula que tingui la força de sinceritat que té la paraula d'un infant. Quan ell parla, apar que buidi el seu esperit amb l'espontaneïtat que brolla una fontana. Seran les nostres paraules insinceres, les nostres reticències malicioses les que incitaran l'infant a la ficció; les nostres mirades de sentit dubtós les que entelaran el cristal·li dels seus ulls candorosos on l'ànima s'hi traslluu amb nitidesa.

Ni els actes que més semblen molestar-nos són inspirats per la malícia. Són producte d'una flaqueza, d'una debilitat que nosaltres hem d'enfortir amb tolerància amorosívola i hem d'estudiar amb respecte i reverència.

Juntem-nos decididament a l'esforç que les nacions més cultes estan realitzant per la dignificació i elevació dels infants, tant a l'escola com a la llar. Defensem els drets dels indefensos amb tot el respecte que ens inspirarà el coneixement de la seva psicologia més admirable quant més és estudiada.

Amb gran satisfacció hem de constatar que a casa nostra no està pas negligida la ciència dels infants. En són trets ben significatius la celebració anual dels "Cursos Tècnics de Pedagogia", l'acollida benvolent a les escoles Montessori, la valuosa aportació bibliogràfico-pedagògica del mestre Alexandre Galí, capdavanter decidit i infatigable del nostre moviment pedagògic, i més que tot, les escoles de la Mancomunitat que el desig, potser, i les circumstàncies, ens fan pressentir en vies de reorganització, i amb nous afanys de superació i creixement.

LA PARTIDA DE BILLAR

D'ALPHONSE DAUDET, TRAD. PER J. PLANAS

ES curiós de comprovar que ha calgut que milions d'homes caiguessin sacrificats quasi a la vegada, per a què la gent arribés a considerar la guerra com tot un organisme apart, suficientment definit; un organisme que convenia classificar... i que calia témer. Abans, hom creia més aviat que la guerra era un passatemp inventat pels militars, i que a ells pertocava l'exclusiva responsabilitat, per la mateixa raó que en monopolitzaven tota la glòria. Per això quan els esperits pacifistes, que sempre n'hi ha hagut, volien combatre aquest "flagell de la humanitat", dirigien els seus atacs, simplement, contra els militars. Dient penjaments d'algun general, es creien deixar-ho tot arreglat.

Avui que aquesta visió primària de la guerra ja no és possible, ens plau oferir als nostres lectors una mostra de les més reeixides d'aquesta classe de literatura. En la actualitat, aquesta narració, escrita durant la darrera guerra franco-alemanya, ens sembla fantàsticament desplaçada; l'argument, és positivament absurd. Però hom no pot evitar la suggestió de la prosa de Daudet, que conté tota la força del seu temperament meridional: i aquest conte, fet i fet... enterneix.—J. P.

Els soldats estan esgotats: fa dos dies que es baten sense repòs, i, per torna, han passat la nit darrera sota una pluja torrencial, carregats amb les motxilles. I no obstant, fa tres hores mortals que els tenen aquí, podrint-se sobre els fusells, en mig dels aiguallots de les carreteres, dintre el fang dels camps inundats.

Abatuts per la fatiga, per la nit passada en vetlla, pel pes dels capots mullats, s'amunteguen els uns sobre els altres per a sostenir-se i donar-se escalfor mútuament. N'hi ha que dormen drets, repenjats en la motxilla del més pròxim. En aquests

rostres distendits, submergits en la son, es veuen millor els defalliments i les privacions. La pluja..., el fang..., res per menjar..., cap lloc on poder escalfar-se..., el cel, negre i gravitant..., l'enemic que es pressent a l'entorn... Que n'és, de trist, tot això!

Què fan tants homes immòbils? Què passa? Els canons, amb les boques obertes en direcció al bosc semblen espiar alguna cosa. Les metralladores, emboscades, sotgen l'horitzó. Perquè no ataquen? Què esperen?

Hom espera ordres, i el quarter general no les envia.

I, no obstant, el quarter general no és gaire lluny. Està instal·lat en aquest castell estil Lluís XII, de roges rajoles rentades per la pluja, que brillen entre els massissos; veritable residència principesca, digna d'ostentar l'enssenya d'un Mariscal de França. Darrera d'una cuneta i una rampa de pedra que els separen del camí, els prats puguen fins l'escalinata, verds i compactes, festonejats de gerros florits. A l'altre costat, al costat íntim de la casa, les avingudes obren en la fronda espessa escletxes lluminoses; l'estany, on els cignes neden, s'extén com un mirall; i sota la teulada, en forma de pagoda, d'un immens gavial, els pavons i els faisans daurats llencen entre el fullam, els seus crits aguts, aletegen i despleguen la pomposa roda de llurs cues. Els amos del palau, han fugit; però l'abandó, el tràgic "salvi's qui pugui" de la guerra, no traspua enlloc. L'enssenya del cap de l'exèrcit, ha preservat àdhuc les més insignificants floretes que creixien entre l'herba. La veritat, el fet de trobar tan aprop del camp de batalla aquesta calma opulenta, que trascendeix de l'orde de les coses, del correcte arrenjerament dels massissos i de la profunditat silenciosa de les avingudes, provoca una agradable emoció.

La pluja, que a les carreteres pasta munts de fang enganxadiç i aprofundeix les roderes dels carros, aquí no és altra cosa que un ruixat elegant i aristocràtic, que accentua el roig de les rajoles i el verd dels herbams i dóna llustre a les fulles dels tarongers i a les plomes blanques dels cignes. Tot lluu, tot és agradable. Realment, treta la bandera que flota al terrat més alt, ningú no es creuria dintre d'un quarter general. Els cavalls, reposen als estables; alguns assistents, amb el vestit de treball, rondon pels volts de les cuines, i qualche jardiner de pantaló vermell passeja tranquilament el seu rasclat per sobre l'arena dels passeigs.

Per les finestres que cauen sobre l'escalinata, es pot veure el menjador. La taula, és a mig desaparar: ampolles destapades, copes buides, entelades, brutes, sobre les estovalles greixoses. En resum, les restes d'un banquet quan els convidats són fora. De l'habitació del costat, n'arriba soroll de veus, de riallades, de boles, que roden de copes que entrexoquen. En aquest moment, el Mariscal està jugant la seva partida: heus aquí perquè l'exèrcit manca d'ordes. Quan el Mariscal ha començat la seva partida, ni el mateix firmament, enfonsant-se, no podrà impedir que l'acabi.

El billar!

Aquesta és la flaca del gran guerrer. I aquí està, tan seriós com en mig d'una batalla, vestit a tota gala, el pit ple de condecoracions, la mirada brillant, i els pòmuls encesos, animat pel dinar, pel joc i els licors. Els seus ajudants, l'envolten sol·lícits i respectuosos, i a cada jugada de les seves, es queden bocabadats, confosos. Quan el Mariscal fa una carambola, tots es precipiten al marcador. Quan el Mariscal té sed, tots volen preparar-li el *ponche*. Només se sent el fresseig de xarretes i plomells, el xis-xas de creus i cordons que entrexoquen. En veure els graciosos somriures, les fines reverències de cortisans, tants brodats, tants uniformes resplendents dintre d'aquesta sala luxosa i severa, tota afinada sobre el color del roure, oberta sobre jardins i amples esplanades, l'esperit es reconforta i

oblida la visió d'aquells immunds capots que es podreixen allà baix, tot al llarg dels camins, en grups ombrívols, sota la pluja sempiterna.

El contrincant del Mariscal, és un capitanet d'Estat Major, molt periposat, rissat i enguantat de blanc. En billar és de primera força, capaç ell sol d'arrollar tots els Mariscals de la terra; però sap conservar-se a una distància respectuosa del seu superior, i posa una gran cura en no guanyar, però, també, en no perdre amb massa facilitat. És allò que se'n diu un oficial de bonic pervenir...

Jove, atenció! Heu de saber conservar aquest dos-tu i un-jo! El Mariscal, té quaranta tantos; vós en teniu trenta-cinc. La clau consisteix en portar el joc, de la mateixa manera, fins al final, i haureu treballat més pel vostre ascens que si estiguéssiu allí fora, junt amb els altres, posat sota els torrents d'aigua que els deixen caure, embrutant-vos el bonic uniforme i entelant l'or dels vostres galons, esperant aquestes ordes que no acaben de arribar.

La partida és realment interessant. Les boles corren, xoquen, entrecreuen llurs colors; el tapís es rescalfa... De sobte, la flamarada d'una canonada travessa el cel... Un soroll sord fa tremolar els vidres; tothom s'extremeix i es miren l'un a l'altre amb inquietud. El Mariscal és l'únic que no ha vist res ni ha sentit res; encorbat damunt la taula, està combinant un magnífic retrocés. Els retrocessos són la seva especialitat!

Però una nova resplendor il·lumina el cel, i immediatament després una tercera... Les canonades es succeeixen, s'empaten l'una a l'altra. Els edecans corren a les finestres. Serà que els prusians ataquen?

—Doncs que ataquin! — diu el general, enguixant el seu tac. —Vós jugueu, capità.

Tot l'Estat Major vibra d'admiració. El mateix Turena, dormit sobre una curenya, no és res al costat d'aquest Mariscal tan serè en el moment de l'acció, davant de la taula de billar. Mentrestant les bombardades augmenten. A les saccejades dels

canons, s'hi barregen el rasqueig de les ametralladores i el redoblar de les descàrregues per escamots. Una fumera rogenca, negra de les vores, puja fins el límit dels prats. El fons del parc tot crema. Els pavons i els faisans, esporuguits, xisclen dins del gavial. Els cavalls alarbs, en sentir l'olor de pólvora, s'encabriten als estables. El quarter general comença a inquietar-se.

Parts i més parts. Els correus, arriben l'un darrera l'altre, a una unglya de cavall, preguntant pel Mariscal. Però el Mariscal és inabordable. Jo ja us ho deia, que no deixaria la seva partida per res ni per ningú!

—Vós jugueu, capità.

Però el capità, de vegades, es distreu. El jovent és tan inexperimentat! Veieu com no sap el què es fa, no es recorda de la seva tàctica, i fa, carambola a carambola, dues sèries que quasi el fan guanyar. El Mariscal s'ha posat furiós. El seu rostre traspua la sorpresa i la indignació. En aquest moment precís, un cavall arriba galopant furiosament, i cau reventat al peu de la casa. Un ajudant, ple de fang, força la consigna i d'un salt puja l'escalinata...

—Mariscal! Mariscal! Mariscal!

Hauríeu de veure, la rebuda que li fan! Bufant de ràbia, roig com la cresta d'un gall, el Mariscal surt a la finestra amb el tac a la mà.

—Què passa? Què és aquest escàndol? On són els sentinelles?

—Però Mariscal...

—Prou! Només ens faltava aquesta! Espereu les meves ordres, diantre!

I la finestra es tanca violentament. Que esperin les seves ordres!

Bé prou que ho fan, els pobres. El vent els tira la pluja i la metralla en plena cara; batallons sencers moren aixafats, mentre els altres continuen amb els braços plegats, sense entendre la causa de la seva passivitat. No poden fer res, esperen ordres... I, es clar, com per a morir no es necessiten ordres, els homes cauen a cents darrera els esbarzerars, dintre les trinxeres, davant del gran castell silenciós... I, ja caiguts, la metralla encara els destroça, i per les ferides obertes raja, sense remor, la sang generosa de França... La sala de billar, també es caldeja com un forn. El Mariscal torna a portar ventatge, però el petit capità es defensa com un lleó.

Quaranta set! Quaranta vuit! Quaranta nou!

Amb prou feines hi ha temps per a apuntar els punts. El soroll de la batalla s'acosta. Al Mariscal només li falta una carambola... Algunes granades cauen dintre el parc. N'hi ha una que esclata precisament sobre l'estany. El mirall s'esquerda, i un cigne neda, despavorit, en mig d'un remolí de plomes ensangrentades... Es el darrer dispar.

Ara, un gran silenci. Només se sent la pluja caient sobre el fullam, i un soroll confós que ve dels costats de la muntanyola i dels camins inundats quelcom semblant a la remor d'un remat que s'apressa... L'exèrcit ha estat derrotat. El Mariscal, ha guanyat la seva partida de billar.

L'HARMONIA DELS HOMES

PER JOSEP MASSANA

LA introspecció practicada en certs llocs de recolliment i en certes hores de silenci és una bella cosa. Us recomano, sobretot, una d'aquestes nits tèbies de dissabte hivernenc: us heu ben rentat i sentiu sobre la vostra pell la benestança de la roba neta; en havent sopat, joiós, amb el cos eufòric per les amables reaccions d'una digestió excel·lent, emmeneu vostres passos vers el passeig de Mossèn Cinto, després d'haver-los saturat pels carrers ciutadans. Seran més de les deu de la nit; les hores han caigut lentes de tots els campanars; la veu de Kronos ha fet oïr el seu fall inapel·lable. Haveu pres seient en un banc, des del qual és agradable de constatar la diversitat de veus amb què es nodreix la nit: un lladruc de gos, llunyà; el cant d'un gall, estrident; la passa d'un home, silenciosa; la música de l'aura, suau; la presència del mateix silenci, quan no hi ha cap d'aquests motius. Alceu els ulls al cel i veieu la volta estel·lada amb mil lluissors de diamant: Júpiter senyoreja al zenit fent un halo al seu voltant, no lluny de les Cabretes. Hi ha una solitud per tot: al cel i a la terra. La filera dels fanals al passeig vetlla el son plàcid dels arbres en llur actitud de guardes refiats. I la fosca intensa ho envaeix tot.

Es en aquests moments d'isolament personal i de presència espiritual en cada cosa, quan al pensament li plau de dar un tomb pels dominis de l'anàlisi i de l'observació més acurada i gustosa. Sentiu una fam terrible d'eternitat, de sobreviure sempre, i us trobeu flotant com una cosa vaga, indefinida, i penseu com és miserable la vostra existència plena d'anhels insatisfets, curulla d'angúnies

inquietes. Imaginativament aneu deduïnt com potser aquells amables filòsofs, gairebé prehistòrics, de les voreres del Ganges opulent, tenien tota la raó en submergir-se dins una filosofia de quietud i de renúncia, una filosofia per a esperits febles, com molts diran, però amb seguretat ben necessària a la comprensió de certes formes de vida superior, siguin de sensibilitat o de concepte. Aquests moments de nit ens recorden per contrast els moments de dia: que si els uns són amables els altres també ho són força; si els primers són de repòs, els següents ho són d'activitat; i uns i altres en conjunt ben necessaris tantmateix. I l'embriaguesa, realment us ve d'aquesta nit amb delícia; per això us munta al cor el frec d'ala dels hipersensibles: penseu en Maragall i en Sánchez-Juan, en tots aquells homes que han fet i fan via pels camins del món, amb un cap ple d'idees, de somnis, de coses potser impossibles en llur realització. I veieu evidentment, clarament, l'esforç sempre fructífer dels homes en llur conjunt, els uns obstinats en aferrar-se a la rutina i amb la temença de l'esdevenidor; els altres tractant d'assolir un futur excel·lent amb un present bon xic dubtós. I a tots plegats els veieu barrejats, bregant, moltes vegades sense arribar a comprendre's, orfes d'una comuna intel·ligència i entossudits a fer-se el major mal possible.

Però l'hora i el moment us conviden a ésser piadós, compresiu per a tots: a voler-los, a desitjar llur convivència, potser amb la voluntat inconfessada de controlar la seva vida en la mesura modesta de les vostres forces; d'arribar, per fi, a la tan desitjada harmonia dels homes.

Desembre de 1929

ODA MINÚSCULA A IGUALADA

PER XAVIER BENGUEREL

*Arribo als teus carrers on brunzen les abelles
de les màquines. Passa un aire olorós
de cuiro masegat entre les mans vermelles
d'anònims treballadors,
de gent que viu arrecerada al Noia,
amb ritmes de motor a dins el pit,
amb un bleix de dolor i extremiments de joia
i amb un eixam d'estrelles cada nit.*

*Passo pels teus carrers, entre llampants botigues,
— la vanitat s'exulta, — i passo entre el fresseig
d'una cobla ocellivola d'amigues
que filen somnis joves pel Passeig.
Giravolt d'embarrats, d'aigües tenyides,
amb recolzades tèbies d'esperit.
El Crist incendiat amb cent ferides
pels campanars aspira l'atzur de l'infinit.*

*Poble divers al guany de cada dia,
elaborant l'ahir per un demà creixent,
vigila ta creixença, puixant, Santa Maria,
el front al cel i el braç obert al vent.*

LA FLORIDA D'AMETLLERS

PER ABEL RIBELLES

...I aquella nit — aquella nit tan plàcida i tan tranquil·la, després de l'inacabable seguici de les nits fredes de l'hivern sorrut — una alenada de vida nova va passar i va reposar dolçament i amb manyagueria damunt de cada cosa.

Eixamplant-se, eixamplant-se, va arribar tan amunt l'alenada palpitant, que fins els estels, aquells estels que no són gaire lluny, arribaren a abastar-ne un lleu respir.

I s'esdevingué que un estel petit, petit, tan petit que casi ni sabia encara fer l'ullet, va commoure's gentilment i va tenir una tremolor de joia.

(Perquè la nit era tan plàcida i tranquil·la, per les serenors del cel va passar-hi la temptació).

— Oh, germans estels! Com em plauria avui, de córrer i fugir, fugir lluny i jugar...

— Si goséssim...

De puntetes, tot un rosari d'estels fulgurants van anar despenjant-se d'un a un. En l'adalerament de veure's lliures, van córrer lluny... lluny, deixant darrera seu els llargs camins il·luminats.

I les hores, aquelles hores de nit tan llargues ara passaven de pressa, de pressa. I ells ¡pobrics! no n'havien esment.

Cansats de jugar i de fer camí per l'infinit, van resoldre d'aturar-se arran del misteri de les muntanyes. Havien corregut tant i el cel era tan lluny que no es sentien — ¡dissortats!

— amb prou coratgia per a retornar-hi.

Esmaperduts, i temorencs de reposar damunt l'aspror de la terra la subtilitat del seu esperit il·luminós, van ajocar-se en la freda nuditat dels branquillons ressecs.

... ..

A l'endemà, en apuntar, tota esblaimada, la primera llum del dia, els ametllers havien tret gaia florida.

HÀBITS SALUDABLES

PER RAMON GODÓ I VALLS

ENCARA que sembli una paradoxa, el cert és que no estimem la vida en el més noble sentit del mot. Les superficialitats de l'existència ens tenen subjugats. Vivim distretament enlluernats per l'espectacle del món exterior. Quasi mai no ens vaga per a valoritzar el temps preciós de què disposem. I això no és obstacle perquè el perdem llastimosament. Preferim mil futilitats abans que la fortitud de l'esperit, que un coneixement real de nosaltres mateixos i dels propis deures podria donar-nos.

Manquen homes, deia tristament Jouffroy, mes no en faltarien si en lloc de deixar-se dur pel pendent de llurs inclinacions s'ocupessin en la direcció de la vida i per mitjà d'un esforç metòdic es fongessin poderosos caràcters. De posseir, gràcies a aquest esforç perseverant, un tal caràcter, només podrem recollir-ne beneficis. Si el caràcter fa la vida, diu Guibert, el millor caràcter produirà la millor vida. I ho demostra admirablement en un seriós estudi (*El Caràcter*) que de debò voldríem veure meditat pel nostre jovent.

Per la nostra part ens limitarem a suggerir algunes idees pràctiques relacionades amb la influència dels hàbits en la formació del propi temperament.

Podríem afirmar sense incórrer en exageracions, que quasi sempre accionem segons un determinat costum, arrelat fortament a la nostra ànima. Així, som aficionats al panxacontentisme, a llevar-nos tard, a pronunciar determinades expressions... Possiblement hem acceptat el costum sense gaires repugnàncies, però repetit avui i demà ha arribat a ser-nos familiar. Amb raó sostenen els psicòlegs que el costum constitueix una segona naturalesa. I cal una gran força de voluntat per a trencar-lo. El cas del fumador empedreït que malgrat la pro-

hibició facultativa no sap desfer-se d'aquest vici és ben eloqüent.

I si els bells costums eixamplen l'horitzó de la pròpia vida, no hi ha cap dubte que els perjudicials l'empobreixen desastrosament. I ha d'ésser norma de bon seny donar a aquells una marcada preponderància. Així els defectes podrien ésser substituïts o atenuats per hàbits contraris. Així una persona excessivament irritable farà bé d'imposarse la pràctica diària d'algun acte gentil. I a qui sigui impulsiu per natural li caldrà un xic de reflexió abans de decidir-se per qualsevol empresa.

Podríem encara crear-nos un seguit de bells hàbits. Es fa difícil enumerar-los, car no a tots els temperaments convenen els mateixos oficis. De totes maneres, cal convenir en què hi ha aficions adients a tothom. Entre altres, posarem l'afició a les bones lletres, a la lectura profitosa d'autors solvents.

Ens sembla també excel·lent posseir un cert sentit estètic. En aquest punt constitueixen un bon element educatiu les exposicions d'art que sovint es celebren en nostra ciutat.

Si en aquest aspecte hi hagués una tan sols elemental educació, minvaria considerablement, possem per cas, el nombre d'interiors detestables. Inclòs en el pis més humil la senzillesa i el bon gust poden conviure perfectament agermanats,

El matinejar ens sembla aiximateix un costum envejable. Totes les coses del món, diu Rovira i Virgili, perden pes en l'hora matinal. El món és dels homes i dels pobles que saben fer sense recança la depuració nocturna i saben rejuvenir-se cada dia en el tocador màgic del bon matí. Mai no hem comprès, per altra part, com la major part dels nostres dependents d'escriptori que no entren a l'oficina fins a les 9, es deixin perdre la part millor

del dia. Un passeig pels camps els asserenaria l'esperit per tota la jornada.

Si volem, no obstant, donar sentit a la vida, i procurar que no sigui una cosa grisa, amorfa, deuriem avesar-nos a il·lustrar el nostre pensament. O, dit en altres termes, a fonamentar-hi les raons de les nostres creències i ideals. Un catòlic, per exemple, no hauria de desconèixer en aquest país

a Torres i Bages. Ni un català a Prat de la Riba ...Tota la nostra dignitat—segons Pascal—radica en el pensament. Hauríem d'esforçar-nos, doncs, a pensar bé. A no conduir-nos mai com autòmats. Del pensament se'n deriva l'acció. I si som buids i frívols interiorment ¿quins fruits podrem recollir-ne d'aquest preciós do de l'existència que ens ha estat atorgat gratuïtament per Déu?

Jaume Raventós, vist per Junceda

D'ENDOCRINISME

PER FRANCESC PLA I LLOBET

L'ENDOCRINOLOGIA constitueix una branca jove de la Ciència Mèdica que ha despertat una vital curiositat científica, ja que d'ella ha nascut l'esperança de la resolució de moltes incògnites mèdico-socials que avui encara apareixen tèrboles i laberíntiques.

Per llur característica social ens plau de parlar-ne.

Claudi Bernard i Brown-Squard foren els descobridors de l'endocrinologia en el segle passat; Gley, Bretz, Schafer, Starling i d'altres fisiòlegs eminents hi han treballat intensament; Marañón, Pi i Sunyer (T. i J.), Leandre Cervera (1) i d'altres han sobreït entre els peninsulars ibèrics.

Endocrinologia significa la ciència de les "secrecions internes". Ens explicarem:

El nostre cos posseeix òrgans glandulars que fabriquen certes substàncies que en lloc d'ésser lliurades a l'exterior (com sol passar amb la suor, amb l'orina, etc.), resten retingudes a l'interior, i afluïxen al torrent circulatori, on la sang que actua de vehicle les transporta i difon per tot l'organisme, impregnant i imbibint totes les unitats cel·lulars que de manera atquitectònica formen el faixells i xarxes histològiques més complexes i heterogènies de l'organisme humà.

Els òrgans glandulars "endocrins" més importants són: la "glàndula tiroide", el *Timus*; les "glàndules para-tiroides", les "càpsules suprarrenals", la "hipòfisi" i les "glàndules genitals". Cadascun d'ells fabrica una substància pròpia. Així tenim que de la hipòfisi en surt la "hipòfisina"; de les càpsules suprarrenals, "l'adrenalina"; de la glàndula tiroide, la "tiroïdina".

Totes les susdites substàncies estan federalitzades per una correlació de funcionament la qual posseeix una "autonomia funcional" que és la que

determina certes característiques morfològiques i fisiològiques en aparèixer en diverses èpoques de la nostra vida. De resultes: la regulació de la nutrició per la tiroïdina; la del creixement per la hipòfisina; (esdevenint de llur alteració funcional el gegantisme i l'enanisme); l'ossificació pel timus, etc.

Tenen un lligam íntim aquestes "glàndules internes" amb moltes malalties (2) en les quals juguen un paper important els òrgans endocrins en la "personalitat" de l'individu. Així tenim que un perfecte fisiologisme endocrí de les glàndules genitals es manifesta en el sexe femení per una diàfana feminitat, que fa que la dona sigui una perfecta dona; traduint-se en el sexe masculí en una sòlida virilitat, la qual cosa presenta a l'home en la plenitud de les seves facultats vitals.

De la seva insuficiència, adés innata, adés adquirida per malaltia, etc., (3) poden esdevenir-ne estats de inversió sexual: virilisme, feminisme i hermafroditisme sexual segons llur gradació.

S'ha observat també que l'idiotisme està lligat amb la insuficiència del timus; la irritabilitat de caràcter, el nerviosisme i l'exagerada sensibilitat tenen un fons de hipertiroïdisme, (excés de funció del tiroides). Certs estats de hipofunció tiroïdiana (funció disminuïda) es tradueixen en els individus que ho presenten per una apatia de caràcter, cansament en el més petit treball intel·lectual, etc.

A l'anar a fer, doncs, una sintetització de tot quant s'és exposat veiem que aquestes glàndules manifesten la seva actuació per característiques que interessin ja a la forma del cos (les anatòmiques), ja a son funcionament (les fisiològiques), ja a llur personalitat psíquica i moral (les psíquiques). Aquestes darreres, o sigui el lligam de l'endocrinologia amb la psicologia, són les que han despertat un

vivíssim interès, i de manera especial la referent a la psicologia sexual (4).

Cal confessar que és una cosa lògica, científicament parlant, l'emissió d'aquest engranatge íntim del factor endocrí i el psiquisme sexual; palesament ho demostren els fets clínics i l'experimentació fisiològica (5); però més que tot, cal fixar-se bé en aquests fets esguardant-los serenament i profunda sense fugir però de la fèrula científico-endocrinològica. Diem això perquè la majoria de les vegades la fantasia agermanada amb l'il·lusionisme podria revestir aquesta intimitat "psico-sexual-endocrina" d'un accentuat caire cromàtic que en realitat no existeix. Per tant fóra perillós i inadmissible fer atribucions sexuals en aquesta ciència de les "glàndules de secreció internes" si abans no haguessin estat rigorosament i científica controlades. Podria resultar-ne una tergiversació de fets, si no anéssim del tot primmirats, i podria molt ben succeir en qualificar de inconscients, involuntàries i innates certes accions que realment són conscients, voluntàries i adquirides.

Volem dir amb tot això que no s'ha de utilitzar l'endocrinisme com a parapedaç del vici sexual. En aquest cas en comptes del mot endocrinologia creiem més oportuns altres mots més adequats com: abúlia personal, refinament sexual, o fornicació extremada.

I per acabar creiem justes les paraules del cèlebre endocrinòleg Marañón, que en una de les seves obres ens diu:

*L'ésser homes i l'ésser dones en tota llur plenitud,
és font veritable de castedat.*

(1) Fisiologia, fisiopatologia i clínica de les glàndules de secreció internes pel Dr. Leandre Cervera "Monografies mèdiques" núm. 1.

(2) "Glándulas de secreción interna y enfermedades de la nutrición", por G. Marañón, 1916.

(3) "Tres ensayos sobre la vida sexual", por G. Marañón, pág. 182.

(4) "Los estados intersexuales", de Marañón. Las secreciones internas de las glándulas sexuales, de Lipschütz. Edició espanyola. 1927.

(5) Treballs del professor Steinach a l'Escola de Lipschütz, de Pezard, etc.

Garba

PER TOTS ELS LLOCS DE LA CIUTAT on es reuneixen quatre persones al voltant d'una taula de cafè, s'ha vingut comentant amb fruïció i gatzara la gallarda retirada de dos dels nostres regidors nous de trinca, a la primera sessió del novell Ajuntament.

Amb tot, podeu comptar que a aquestes hores, el mateix que la cèlebre làpida de la Rambla de Sant Isidre, hauran fet la seva rentrée como si ná, tan flamencs com el mot de què ens servim: no hi fa res. I diem que no hi fa res perquè estem convenuts que si la falta d'amor propi pot fer prescindir dels imperatius de la dignitat personal, la força de les circumstàncies, tard o d'hora, acaba per imposar-se, i fa saltar els desaprovisius d'una manera aparatosa i sobremanera espectacular.

A nosaltres, que som joves i que sentim amb la màxima força possible i per damunt de tota altra cosa, la dignitat deportiva o la vergüenza torera, que diuen els castellans, les cabrioles d'aquests pobres senyors ens inspirarien una repugnància absoluta, si, més fort encara el sentiment del ridícul que constitueixen, no ens fessin esclatar en apoteòsiques riallades. — Wifred de Besalú.

ELS INFANTS DE LA CIUTAT, els que van a les escoles humils, han estat distingits amb un triple homenatge d'amor, de germanor i de caritat.

L'esdeveniment s'esqueia el dia de la Candelera, gairebé a la conjunció dels dos mesos inicials de l'anyada.

La generositat de don Manuel M. Girona i don Artur Garcia Fossas ha creat recentment dues mutualitats a les Escoles Nacionals i el dia de la Candelera es celebrava en el Mundial Cine, l'acte inaugural, preparat per la Inspecció de 1.er Ensenyament, els senyors mestres nacionals i la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis.

El conjunt de la festa, a la qual concorregueren els infants de les restants escoles, fou d'una gentilesa que només poden donar les festes d'infants. Cinema instructiu, paraules de pràctic i assenyat alligonament als petits mutualistes i llibres i joguines i presents per a tots. I per als infants de les Escoles Nacionals, el més alt privilegi de la diada: dos petits manuals — volem dir llibretes d'estalvi i de dot de la Caixa de Pensions — a on les normes del bon seny, en orde a l'estalvi, s'hi contenen.

Una bella festa, amics, en la qual la més alta exemplaritat que n'era fonament, s'acordava d'una manera perfecta amb el dringar tumultuosament incontingut de la joia dels infants. — Ll. R.

EN LA VIDA DE L'ATENEU mai no s'havia realitzat una tasca cultural tan intensa com ara. Aquesta evolució tan ràpida és deguda principalment a l'optimisme d'un home que ha sabut menar la joventut escolar i post escolar a l'entorn de la novella Associació d'Estudiants, fent moure la gran massa de joves indiferents a les manifestacions intel·lectuals.

Així és possible admirar com l'element femení desenrotlla un programa adequat de cultura general tots els dilluns, dimecres i divendres, de les vuit a les nou de la nit, completat amb altre de tall i confecció tots els dies de les vuit a dos quarts de deu de la nit; escola de cuina els dimarts i divendres, pràctiques de planxar els dimecres, i de servei de taula un cop al mes.

Aquest és el treball que es porta a cap d'una manera regular. No obstant, la secció femenina treballa per incorporar altres activitats en benefici de la completa formació de la dona.

Es proposen organitzar excursions per al millorament racional que servirà alhora d'entrenament per aprendre de afrontar les contrarietats de la vida, ordenació de lectures, organització de cursos especials, no inclosos en els ensenyaments especials de l'Ateneu per completar l'educació cultural i artística a fi de posar-la en un possible pla d'igualtat de l'home. A tal fi varen organitzar el dia 23 d'aquest mes una excursió a Barcelona per visitar l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona per tal d'orientar-se en el funcionament d'aquesta important institució.

Per a les noies que posseeixen una cultura bàsica i que aspirin a realitzar treballs de caràcter artístic, per educar-se estèticament han obert un curs d'art aplicat a base del pirogravat i el repujat.

Una altra secció que sent els neguits de perfeccionar-se i a la vegada fer obra d'utilitat és la d'excursionisme.

Els elements que la integren han pogut observar, durant aquests anys que porten d'actuació, la necessitat d'aprofitar les seves sortides per estudiar la nostra comarca en tots els aspectes.

Per a poder realitzar el seu pla d'estudi creuen convenient preparar els seus associats i donar-los tots aquells coneixements indispensables per a poder portar a terme tan difícil tasca. El pròxim mes començaran un curs amb el nom de Guies Excursionistes, essent els dissertants els senyors Josep M. Batista i Roca, ex-catedràtic de la Universitat de Barcelona, qui tractarà de la introducció a l'estudi de la geografia, En Joan Carreres i Palet de topografia i el Dr. Gabarró i Garcia de les primeres cures en cas d'accident.

Aquestes conferències que a primera vista semblen especialitzades per aquesta secció tenen, no obstant, un vertader interès per totes aquelles persones que vulguin millorar la seva cultura, ja que permetran introduir-nos en els principals moviments geogràfics, de manera de llegir i calcular distàncies en els mapes, saber dibuixar croquis del terreny que es trepitja, manejar la brúixola, etc.

Finalment les primeres cures, de les que quasi tothom hauríem de tenir unes idees, si voleu elementals, per saber curar-nos, en el cas d'accident a què tots estem exposats. — A. B. i C.

XAVIER BENGUEREL, el jove poeta i novel·lista, guanyador d'un premi en el Concurs de "Les Ales Esteses", va donar el dia 1 de febrer una conferència al saló de la Biblioteca Pública de la Caixa de Pensions. L'acte era organitzat per l'Associació de la Premsa local.

Benguerel posa l'ànima en les seves paraules, un lirisme sincer acompanya i presideix els seus conceptes. Ell voldria una joventut viva i apassionada per les coses de l'esperit. Però al veure pràcticament, correntment, els viaranys tan oposats que els joves d'avui segueixen, li causa, per contracop, un pessimisme tan gran com la seva il·lusió.

Però, tanmateix, al volt de "Nosaltres, els joves", tema de la conferència, digué coses justíssimes i senyalà alguna bona orientació que féu agradable el seu llenguatge poètic i pulcre. — J. R. i F.

LA CAIGUDA DEL GRAN DICTADOR sembla que comença a tenir conseqüències per als dictadors de menor quantia. No res més que a això pot atribuir-se el fet de què dies enrera, una làpida de la nostra Rambla "autènticament" de Sant Isidre, aparegués, un matí, tota pintada de quitrà. El fet és molt significatiu. Nosaltres, però, no en som partidaris d'aquesta clandestinitat. Hauríem preferit que, més endavant, un Ajuntament popular hagués desfet oficialment aquell bateig conjuminat en una rebotiga de farmàcia. I que, públicament, amb la solemnitat i els discursos propis de l'acte, s'hagués procedit a despenjar la làpida i retornar-la, neta i pura, al seu titular, per tal que la servés entre els seus records de família. — R.

ENGUANY EL CARNESTOLTES ha desvetllat un estrany rexinxolament entre un sector dels nostres matrimonis locals. I, seguint els corrents de renovació que per tot arreu imperen, han canviat tota l'essència del nostre Dijous Gras. Perquè ¿voleu un capgirament més gran, unes coses més oposades que un Ball Infantil d'ahir i un Ball de Casats de avui? En els nostres temps de noi, els pares disfrutaven contemplant llurs tendres fills transformats en els més respec-

tables i històrics personatges. Però avui — acudit genial! — són ells qui acaparen el paper de protagonistes i es llencen al redondel amb una disfressa adoptada per unanimitat. D'una cosa, però, caldria protestar-ne. I és que en el Ball de Casats foren injustament atropellats els drets de la fillada. Si abans, en els Balls Infantils, els pares formaven part del públic espectador, era just i natural que, enguany, els fills contemplessin des de les llotges i butaques les evolucions dels pares al so de la música. Qui sap si hauria resultat una profitosa lliçó per uns i altres. — R. i F.

UN PATIO ANDALUZ en la més aristocràtica societat igualadina. Parelles de ciutadans disfressats; ells, amb chaquetilla, corbata vermella i sombrero cordobés; elles, amb faldilles virolades, mantons de Manila i flors als cabells. Traqueteig de *fananguillos* i algun que altre cante jondo.

A la mateixa hora, en qualsevol Casino senyorial de Lucena o de Montilla, andalusos autèntics s'han disfressat de pagès i de pubilla. Unes parelles, fent barrila, volen puntejar una sardana i quasi arriben a confegir, tot cantant, els setze jutges.

Tanmateix, l'aproximació espiritual de les regions ibèriques, és cada dia un fet més evident. — R.

LES CONFERENCIES QUARESMALES del Centre Catòlic, han estat confiades al P. Antoni M. de Barcelona, Llucieta Ganyà, redactora de "Món Femení" de La Veu de Catalunya, Adrià Gual i Aureli Capmany.

A LA BIBLIOTECA DE LA CAIXA DE PENSIONS hem pogut veure una col·lecció de cartells del Foment de Turisme de Mallorca, reproduint uns bells paisatges de la Illa Daurada. Executats amb la més gran pulcritud artística, conviden, de debò, a què hom es decideixi a admirar i viure aquelles incomparables belleses naturals.

EN ELS TEMPS DE DOLÇOR, la U. P. de la nostra ciutat vivia amb una ufana prodigiosa. Era considerada si us plau per força. Era omnipotent i omnipresent. Posseïa el do de la ubicuïtat... i altres dons més a l'abast dels mortals. Per tal de donar una sensació de dolça seguretat havien instal·lat, inclús, al peu de l'escalinata senyorial del que un dia fou el *Boxing Club*, una parada on eren venuts, entre altres articles lleminers, els pastosos torrons de Xixona. Però d'això, tanmateix, el fat endiablant, ens en feia mals auguris. Un dia es compliren. L'il·lustre cabdill — el retrat del qual [diuen] la Diputació de Madrid ha fet tancar ara en un Manicomi — fou invitat a dimitir per un sistema ultrarràpid. La U. P. local trontollà. En va intentarem retrobar la parada de dolços al peu de l'escalinata, en aquells moments solemnes que la tirania finava. Era que, els torrons, se'ls havien acabat. — S. i A.

REVISTA D'IGUALADA, en nom d'un sentit elemental de justícia, s'uneix amb tota l'ànima al clam unànim de Catalunya a favor de l'ampliació del Decret d'Amnistia, extensiva als processats polítics catalans, i recull signatures femenines per tal d'elevar-ne una sol·licitud als poders.

Proclama, també, tasca inajornable, la revisió del "Procés de Garraf", conculcador de principis de Dret natural i positiu.

LA PLACA DEL SENYOR GIRONA. D'una de les edicions d'*Heraldo de Madrid* d'aquests dies, reproduïm el següent comentari polític al fet de l'empastifament, per una mà anònima i popular, d'una placa que inoportunament decora la nostra Rambla de Sant Isidre. Sots l'epígraf "El caso de Igualada. ¡Cuidado con los caciques!", diu:

Entre los personajillos que vemos estos días moviéndose por antecorral de la Presidencia y de los ministerios notamos la presencia de caciques que han sido upetistas seis años, cuatro meses y trece días — ¡no lo olvidéis nunca! — y ahora se las dan por lo menos de "independientes" cuando no de berengueristas o marxistas.

¡Porque los hay frescos!

Aún no hace tres días que toda la Prensa de España daba cuenta de haber aparecido en Igualada borrada con alquitrán la placa que daba el nombre de Manuel Girona — el gran amigo de la dictadura, el entrañable íntimo del dictador y el organizador con sus servidores de la U. P. igualadina — a una calle de la industriosa ciudad, por imposición del Municipio upetista y en contra de todo el pueblo de Igualada, cuando leemos sus vistas al presidente y sus brujuleos en Gobernación.

Es intolerable.

No nos cansaremos de repetirlo: ¿Es que vais a dejar que los Ayuntamientos continúen en manos de upetistas o, lo que es peor — ¡ya es ser! —, de los que han sido y ahora buyen de la quema cambiándose bonita y desahogadamente la camisa?

Tenemos que unirnos todos para que estas gentes no consigan su propósito de lograr nombramientos de alcaldes amigos y servidores suyos.

El caso de Igualada es clarísimo y típico. Allí se han cometido toda suerte de "ingeniosidades", que el pueblo contesta con su protesta más enérgica, pidiendo un alcalde sin obligaciones contraídas con el Municipio anterior ni con el basta ahora jefe de la "política" (?) local Sr. Girona.

¿Es que para evitarlo se mueve este señor — ¡el de la placa! — por antecorral y despachos?

L'òrgan central dels "pupins", *La Nación*, surt en defensa del Sr. Girona, que elogia com a polític i assembleista, i al qual segueix considerant sincer amic del general Primo de Rivera.

No afegim per la nostra part cap comentari. Creiem que quan es reintegri al poble l'ús dels seus drets legítims, tant de temps arrabassats, ell fallarà definitivament en aquesta mena d'assumptes.

MALGRAT UNA RESSENYA no ens sigui possible fer-la, no podem deixar d'esmentar amb elogi la conversa que, sots el tema "El teatre catòlic a Catalunya", donà el nostre compatriota Manuel Gomis i Sentís, el dia 9 de febrer, a l'Associació d'Antics Alumnes i Amics de l'Escola Pia.—S. i A.

LES FESTES DE CARNAVAL duen una colpadora alegria, així com de música de cavallets o de piano de maneta. Hom s'adona que aquell engrescament trivial no hi ha motiu que el justifiqui. La gent malda pel divertiment amb premeditació i alevosia, i en mig de l'estranya pruja histriònica, s'hi endevina en el fons una mena de gemec sibil·lant. En llur exhilarant epíleg hi plana una ombra de melangia.

En els medis de diversió de la Demos hi ha un ambient de plebeisme... En els sojorns de la elite, la cosa no és massa alentadora. Aires de disbauxa a priori us pessigollegen el nas i sotgen entre els somriures els preludis d'un badall. Però quan hom s'arriba a eternir i a fer consideracions metafísiques, és al veure mant mujik errívol, passejar llur calba incipient, entre les il·lusions geliues d'un medi siberià. Us sentiu del tot ascètics i obriríeu de bona gana el Kempis.

Però la música toca i la gent balla al redondel. Hi ha una secreta exaltació. S'aplaudeix amb insistència les dites i facècies d'una veu que, després d'un toc de cornetí agud, anuncia oficialment uns balls qui-sap-lo prometedors. Els tranquils de les llotges no vaguen, i engeguen amb assiduïtat llurs projectils de confetti bo i fent pràctiques de pim-pam-pum. Hi ha una sensació de remolí.

I mentre a l'home que sua, que és al ball i ha de ballar se li aïna el sentit crític com un marrec mal criat, en algun redós selecte (mena d'oasi del bon gust) manta tertúlia dispersa esguarda amb fina ironia l'estrèpit de la comparsa que passa. — Q.

A LA POBLA DE CLARAMUNT estan d'enhorabona. Finalment podem dir que ja tenen llest el pont que de temps immemorial havia servit de plataforma electoral per caçar vots. Cal, doncs, ara que aviat tindrem eleccions, que el futur candidat a diputat eviti per tradició o per inèrcia d'oferir novament dita reforma al poble.

Perquè volem de totes passades evitar-li un disgust, és per això que caritativament l'advertim.

REVISAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

BAS D'IGUALADA, IMPRESSOR

**La IDEAL safisfà l'ideal
del bon mecanògraf**

*Ambdues
són
de polsació
suavíssima
i per tant
extrarràpides*

**La ERIKA portable,
meravella mundial**

**Es més que una màquina:
és un cronòmetre**

**7 Idiomes poden escriure's
amb tota sa puntuació**

Demaneu demostracions a la vista a l'estamper

Pere Bas - Roca, 36 i 38 - Telèfon 6

JAUME DURAN i TORNER

Sant Simplicí, 12

I G U A L A D A

OBRADOR DE BASTERIA i BRAGUERS

Es guarneixen autos i es fan fundes

Confecció i reparació de Braguers

per a tota classe de trencadures

Especialitat en els fets a mida

PREUS MOLT REDUITS

Res millor que un bon àpat...

...i aquest us el tenen preparat
sempre i a tothora, els cuiners
dels populars restaurants

PLAÇA D'ESpanya i MAGORIA

Ferrocarrils Catalans

els quals sots la direcció del seu
propietari En F. Ferrer, fan que
el públic, cada dia més nombrós,
el prefereixi als seus similars.

Servei permanent i acuradíssim

TELEFUNKEN 40

TELEFUNKEN

EXPERIÈNCIA
ÉS EL FACTOR VITAL
PER EXCEL·LÈNCIA

ELS RECEPTORS
TELEFUNKEN

CONDENSEN TOTES AQUESTES QUALITATS

Perits mundials han descompost l'èxit d'un producte del següent modo:

Experiència	50 %
Factor local	25 %
Mà d'obra	10 %
Matèria prima	10 %
Organització	5 %

- 26 anys d'experiència
- Els circuits més moderns i perfeccionats.
- Enginyers competents.
- Materials de la més alta qualitat.
- La primera i més important organització del món.

AGENTS PER A LA VENDA A IGUALADA I LA SEVA COMARCA
R. RIBA MARTÍ I RAMON CAÑELLES
SANT SIMPLICI, 10 **SANT AGUSTÍ, 69**